

مقدمه:

آنمی یکی از معضلات اصلی بیماران همودیالیزی است که با عوارض بسیاری همراه است.

تولید ناکافی هورمون اریتروپویتین علت اصلی آنمی در بیماران تحت همودیالیز است و از دیگر دلایل آن، کاهش ذخایر آهن یا کاهش در دسترس بودن آهن است. در این میان شایع تر علت آنمی مقاومت به هورمون اریتروپویتین می باشد. از آنجا که کمبود و زیاد از حد بودن آهن هر دو عوارض دارد در نتیجه اندازه گیری وضعیت آهن در بیماران همودیالیز کاملا ضروری می باشد.

اکثر بیماران مبتلا به اختلال عملکرد کلیه دچار کم خونی هستند، که این کم خونی در بیماران دیالیزی بارزتر است. کم خونی براساس سازمان جهانی بهداشت به صورت هموگلوبین کمتر از ۱۳ در مردان، زنان یائسه و کمتر از ۱۲ در زنان قبل از دوران یائسگی تعریف می شود.

کم خونی در بیماران مبتلا به نارسایی کلیه می تواند به تدریج به اختلالات متعددی هم چون کاهش اکسیژن رسانی، بزرگی قلب، اختلالات قلبی و اختلالات سیستم ایمنی و... منجر می شود. در مجموع کم خونی کیفیت زندگی فرد را تحت شعاع قرار می دهد.

علت عمده کم خونی در بیماران دیالیزی:

- کمبود آهن می تواند به علت خون گیری های متعدد و مکرر جهت آزمایشات و اتلاف خون در ست و صافی [در طی جلسات دیالیز] و خون ریزی دستگاه گوارش می باشد.
- کاهش ترشح اریتروپویتین [هورمون کلیوی که باعث تولید گلبول قرمز از مغز استخوان می شود].
- پرکاری غده پاراتیروئید
- مسمومیت با آلومینیوم AL
- بیماری التهابی [عفونت]
- هیپوتیروئیدی [کم کاری تیروئید]
- کمبود ویتامین B12

مهمترین علائم نشانه ها ابتلا به کم خونی

[آنمی]:

- خستگی و بی حالی
- تنگی نفس
- تپش قلب
- درد قفسه سینه
- سردرد
- خشکی زبان
- تمرکز ضعیف
- خشکی و قاشقی شدن ناخن

تشخیص کم خونی:

معمولا با انجام تست سلول های کامل خون توسط پزشکان صورت می گیرد.

شمارش گلبول های قرمز RBC، هموگلوبین Hb، گلبول سفید خون WBC، هماتوکریت HCT، شمارش پلاکت ها و حجم متوسط گلبول قرمز MCV را بررسی می کنند.

کد مستند:
GCC-PA-148-05

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

آنمی در بیماران دیالیزی

تهیه کننده: اصغر میرزائی / سرپرستار بخش دیالیز

منبع: کتاب برونر - سوارث

تاریخ تدوین: پاییز ۹۸ تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۲

درمان کم خونی:

- استفاده از داروهای اریتروپویتیک مثل (اِپرکس)
- مصرف قرص ونوفر VENOFR (آهن)
- مصرف قرص اسید فولیک (اسید فولیک در مرکبات، موز، سبزیجات تیره و برگ دار و در حبوبات به وفور یافت می شود).
- پیوند کلیه
- ویتامین B12 (گوشت و لبنیات)
- ویتامین C (در مرکبات و خربزه و هندوانه و انواع توت ها می باشد)

چه عواملی کم خونی را افزایش می دهد؟

- رژیم غذایی فاقد ویتامین مورد نیاز [رژیم غذایی که میزان کمی ویتامین و اسید فولیک در آن باشد]
- بارداری
- بیماری های مزمن [سرطان، نارسایی کبد و کلیه]
- قاعدگی

